Eiropas Savienības
Oficiālais Vēstnesis

LV
L sērija

2026/1551

10.7.2026.

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS LĒMUMS (ES) 2026/1551

(2026. gada 9. jūlijs),

ar ko paredz noteikumus par to, kā piemērot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2024/1789 Krievijas Federācijas un Baltkrievijas Republikas izcelsmes ūdeņraža piegādes piedāvājumu pagaidu nevākšanas pagarināšanai ūdeņraža tirgus attīstības atbalsta mehānismā

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2024/1789 (2024. gada 13. jūnijs) par atjaunīgās gāzes, dabasgāzes un ūdeņraža iekšējiem tirgiem un ar ko groza Regulas (ES) Nr. 1227/2011, (ES) 2017/1938, (ES) 2019/942 un (ES) 2022/869 un Lēmumu (ES) 2017/684 un atceļ Regulu (EK) Nr. 715/2009 ([1]), un jo īpaši tās 54. panta 1. un 2. punktu,

tā kā:

(1) Komisija ir izveidojusi Regulas (ES) 2024/1789 52. pantā minēto Ūdeņraža mehānismu ("mehānisms") ar mērķi atbalstīt ūdeņraža tirgus attīstību, un šis mehānisms īstenojams Eiropas Ūdeņraža bankas paspārnē ([2]). Mehānisms sāka darboties 2025. gada jūlijā. Mehānisma mērķis ir palielināt ūdeņraža pieprasījuma, piedāvājuma, plūsmu un cenu pārredzamību. Tam ir koordinējoša loma, savienojot, apstrādājot un nodrošinot piekļuvi informācijai par atjaunīgā un mazoglekļa ūdeņraža un ūdeņraža atvasinājumu pieprasījumu un piedāvājumu, ko iesnieguši: Savienībā iedibināti noņēmēji, Enerģētikas kopienas līgumslēdzējas puses un vietējie un starptautiskie piegādātāji. Mehānisms ir jāīsteno un tam jādarbojas saskaņā ar Savienības konkurences noteikumiem, jo īpaši Līguma par Eiropas Savienības darbību 101. un 102. pantu.

(2) Ūdeņraža piegāde ir ūdeņraža, tostarp arī sašķidrinātā organiskā ūdeņraža nesēju vai sašķidrinātā ūdeņraža un ūdeņraža atvasināto instrumentu veidā, citastarp amonjaka un metanola, pārdošana, tostarp tālākpārdošana, pircējiem ([3]).

(3) Krievija un Baltkrievija ražo ievērojamus daudzumus fosilā ūdeņraža un tā atvasinājumu (piemēram, amonjaku). Tāpat ir potenciāls Krievijas un Baltkrievijas izcelsmes atjaunīgā un mazoglekļa ūdeņraža un ūdeņraža atvasinājumu pārdošanai un piegādāšanai lielos apjomos. Nav izslēgts, ka noteikts daudzums šā ūdeņraža un ūdeņraža atvasinājumu tiktu eksportēts arī uz Savienību.

(4) Pieredze ar enerģijas piegādēm no Krievijas un Baltkrievijas liecina, ka Krievija Savienības atkarību no Krievijas enerģijas eksporta uz Savienību ir izmantojusi kā manipulēšanas un piespiešanas instrumentu. Krievija šo atkarību ir sistemātiski ļaunprātīgi izmantojusi, kaitēdama Savienības ekonomikai un ekonomiskajai drošībai, un energopiegādes attiecības ar partneriem Savienībā izmantojusi, lai manipulētu ar tirgiem un vājinātu Savienības piegādes drošību.

(5) Pastāv risks, ka Krievija un Baltkrievija var mēģināt izveidot līdzīgas komerciālas attiecības un atkarības arī saistībā ar atjaunīgā un mazoglekļa ūdeņraža un ūdeņraža atvasinājumu eksportu uz Savienību un izmantot tās manipulēšanai ar tirgiem.

([1]) OV L, 2024/1789, 15.7.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1789/oj.

([2]) Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai par Eiropas Ūdeņraža banku, COM(2023) 156 final, 16.3.2023.

([3]) 2. panta 28) punkts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2024/1788 (2024. gada 13. jūnijs) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz atjaunīgās gāzes, un dabasgāzes un ūdeņraža iekšējo tirgu un ar ko groza Direktīvu (ES) 2023/1791 un atceļ Direktīvu 2009/73/EK (OV L, 2024/1788, 15.7.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj).

(6) Ja ar mehānisma starpniecību būtu iespējams piedāvāt Krievijas un Baltkrievijas izcelsmes piegādes, Krievija un Baltkrievija varētu iegūt ievērojamas pozīcijas Savienības tirgū, un tas atvieglotu mēģinājumus manipulēt ar topošo ūdeņraža tirgu.

(7) Ūdeņradi bieži izmanto lieli industriālie lietotāji, un ūdeņraža tirgus ir daudz nelikvīdāks par dabasgāzes tirgu, tāpēc, ja izveidotos jauna piegādes atkarība no Krievijas un Baltkrievijas, tas dotu šīm valstīm iespēju turpināt līdzšinējo stratēģiju attiecībā uz Savienību, proti, apdraudēt piegādes drošību, manipulējot ar tirgiem, radot piegāžu pārtraukumus vai citādi izmantojot energoapgādi kā ieroci.

(8) Minētie riski pastāv pat tad, ja īpatsvars kopējā apjomā ir mazs, turklāt Krievijas un Baltkrievijas ūdeņraža piegādes piedāvājumu vākšana, izmantojot ūdeņraža tirgus attīstības atbalsta mehānismu, varētu ievērojami palielināt Krievijas un Baltkrievijas lomu un pamanāmību Savienības ūdeņraža tirgū. Tas būtu pretrunā Savienības centieniem pakāpeniski izbeigt atkarību no Krievijas enerģijas importa ([4]) un nepieļaut jaunu atkarību no šo valstu enerģijas piegādēm ([5]).

(9) Komisija 2025. gada 22. jūlijā pieņēma Īstenošanas lēmumu (ES) 2025/1486 ([6]), ar kuru tā no mehānisma uz vienu gadu izslēdza Krievijas un Baltkrievijas izcelsmes ūdeņraža piegāžu piedāvājumus.

(10) Ņemot vērā ģeopolitisko situāciju un to, ka saglabājas riski saistībā ar enerģijas piegādēm no Krievijas un Baltkrievijas, Savienības būtisko drošības interešu un piegādes drošības aizsargāšanai ir nepieciešams pagarināt Krievijas un Baltkrievijas izcelsmes ūdeņraža piegādes piedāvājumu pagaidu nevākšanu ar mehānisma starpniecību.

(11) Pagaidu nevākšanas pagarināšana neradītu nepamatotus traucējumus ūdeņraža iekšējā tirgus pienācīgai darbībai un neapdraudētu piegādes drošību Savienībā vai kādā dalībvalstī, jo īpaši tāpēc, ka Savienības ūdeņraža tirgus joprojām tikai veidojas un piegādes no Krievijas un Baltkrievijas ir ļoti ierobežotas. Turklāt pagaidu nevākšanas pagarināšana atbilst enerģētiskās solidaritātes principam ([7]), jo tā notiek Savienības interesēs saistībā ar mehānismu un tai nav nepamatotas ietekmes uz dalībvalstu vai to ekonomisko operatoru tiesībām tirgoties ar ūdeņradi, t. sk. atjaunīgo un mazoglekļa ūdeņradi, un tā atvasinājumiem ar trešām valstīm ārpus brīvprātīgā mehānisma ietvariem. Bez tam šis lēmums tiek pieņemts saskaņā ar Savienības un dalībvalstu tiesībām un pienākumiem attiecībā pret trešām valstīm.

(12) Saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1789 54. panta 2. punktu Komisija ir pienācīgi informējusi Eiropas Parlamentu un Padomi par savu novērtējumu un pamatotos gadījumos drīkst ierosināt lēmuma darbības termiņu pagarināt, arī tāpēc, lai pasākumu saskaņotu ar citām Savienības rīcībpolitikām, piemēram, *RePowerEU* ([8]) ceļvedi, kura mērķis ir vēl vairāk veicināt Savienības neatkarību no Krievijas enerģijas ar pasākumiem, ar kuriem atbalsta pakāpenisku atteikšanos no gāzes, kodolenerģijas un naftas importa, lai samazinātu risku, ka enerģijas piegāde tiek izmantota par ieroci, un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2026/261 ([9]),

([4]) Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Eiropadomei, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Plāns *RePowerEU*", COM(2022) 230 final, 18.5.2022.

([5]) Regulas (ES) 2024/1789 71. apsvērums.

([6]) Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2025/1486 (2025. gada 22. jūlijs), ar ko paredz noteikumus par to, kā piemērot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2024/1789 Krievijas Federācijas vai Baltkrievijas izcelsmes ūdeņraža piegādes piedāvājumu pagaidu nevākšanai ūdeņraža tirgus attīstības atbalsta mehānismā (OV L, 2025/1486, 23.7.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/1486/oj).

([7]) Skatīt Tiesas 2021. gada 15. jūlija spriedumu Vācija/Polija, C-848/19 P, ECLI:EU:C:2021:598, 71. punkts.

([8]) Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Ceļvedis Krievijas enerģijas importa izbeigšanai" (COM(2025) 440 final/2), 12.5.2025.

([9]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2026/261 (2026. gada 26. janvāris) par Krievijas dabasgāzes importa pakāpenisku izbeigšanu un gatavošanos Krievijas naftas importa pakāpeniskai izbeigšanai, potenciālo energoatkarību uzraudzības uzlabošanu un ar ko groza Regulu (ES) 2017/1938 (OV L, 2026/261, 2.2.2026., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2026/261/oj).

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Krievijas Federācijas un Baltkrievijas Republikas izcelsmes ūdeņraža piegādes piedāvājumus ar Ūdeņraža mehānismu tirgus attīstības atbalstam starpniecību nevāc līdz 2027. gada 30. jūlijam.

2. pants

Šis lēmums stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Briselē, 2026. gada 9. jūlijā

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja
Ursula VON DER LEYEN